

2020-07-01

เรื่องจากยก: พืชพลังงาน...ทางเลือกใหม่สำหรับการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง

อุดมศักดิ์ บุญมีรติ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej>

Part of the [Environmental Sciences Commons](#)

Recommended Citation

บุญมีรติ, อุดมศักดิ์ (2020) "เรื่องจากยก: พืชพลังงาน...ทางเลือกใหม่สำหรับการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง," *Environmental Journal*: Vol. 24: Iss. 3, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej/vol24/iss3/1>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Environmental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เรื่องจากปก: พืชพลังงาน...ทางเลือกใหม่สำหรับการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง

อุดมศักดิ์ บุญมีรติ

หน่วยปฏิบัติการวิจัย “การจัดการเหมืองสีเขียว” สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอ้างอิง: อุดมศักดิ์ บุญมีรติ. (2563) เรื่องจากปก: พืชพลังงาน...ทางเลือกใหม่สำหรับการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง. วารสารสิ่งแวดล้อม, ปีที่ 24 (ฉบับที่ 3).

เหมืองแร่เป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อการผลิตทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมอย่างมากมาย อีกทั้งยังสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2561 (มกราคม - มิถุนายน) ประเทศไทยมีมูลค่าการผลิตแร่รวมประมาณ 37,297 ล้านบาท โดยที่รัฐสามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้ 2,830 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการทำเหมืองแร่ก่อให้เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมทั้งจากขั้นตอนการขุดขน การแต่งแร่ และการจัดการของเสีย รวมทั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง โดยจะต้องทำการพัฒนาสภาพพื้นที่ให้เหมือนเดิม (Restoration) หรือปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้ดีขึ้น (Rehabilitation) หรือเปลี่ยนสภาพพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์แบบใหม่ (Replacement) ทั้งนี้การปลูกพืชเป็นวิธีการที่มักถูกเลือกใช้เนื่องจากทำให้พื้นที่การทำเหมืองกลับมามีสภาพใกล้เคียงกับสภาพพื้นที่เดิมมากที่สุด รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในระยะยาว

การเลือกชนิดของพืชที่เหมาะสมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและยั่งยืนของการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง เนื่องจากพื้นที่การทำเหมืองมีความแห้งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และมีความเป็นพิษจากโลหะหนัก โดยปัจจุบันพืชพลังงานหลายชนิดได้รับความสนใจและถูกเลือกนำมาปลูกในพื้นที่การทำเหมือง เนื่องจากดูแลรักษาได้ง่าย เจริญเติบโตรวดเร็ว มีมวลชีวภาพสูง และทนทานต่อสภาพความแห้งแล้งและสภาพแวดล้อมที่รุนแรง ดังนั้น การปลูกพืชพลังงานในพื้นที่การทำเหมืองแร่ซึ่งมีอาณาบริเวณขนาดใหญ่จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการใช้พื้นที่เหมืองแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากสามารถทำการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองแร่ควบคู่ไปกับการปลูกพืชเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงาน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มความสามารถในการบำบัดโลหะหนักของพืชพลังงานถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการฟื้นฟูพื้นที่การทำเหมืองให้มีการปนเปื้อนโลหะหนักลดลงอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งจะช่วยลดข้อขัดแย้งและข้อสงสัยในเรื่องการปนเปื้อนโลหะหนักจากเหมืองแร่ที่ยังคงมีการกล่าวถึงกันอยู่อย่างแพร่หลาย

สภาพพื้นที่การทำเหมืองแร่แบบเหมืองเปิด (15 มิถุนายน 2561) โดย อุดมศักดิ์ บุญมีรติ

บรรณานุกรม

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยปี 2561 และแนวโน้มปี 2562 (เข้าถึงเมื่อ 2563). การพัฒนาและส่งเสริมการ
ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน [Website]. สืบค้นจาก
<http://www.dpim.go.th/articles?catid=127>